

Frøya kommune
Sjønhal kretshus

7260 Sistranda

Referat fra informasjonsmøte

SAK: 20/2772

Mulighet for utvidelse av avløpsanlegg ved Sjønhalsen reguleringsplan

MØTETYPE:

informasjonsmøte

DATO/STED:

01.11.2021, Sjønhals kretshus

/FIRMA:	FORKORT:	NAVNSAKSBEHANDLER	FAKS /E-POST
Frøya kommune, Spredt avløp	EA	Endre Aaen	Endre.Aaen@froya.kommune.no
Frøya kommune, VAR	BJ	Bjørnar Grytvik	Bjørnar.Grytvik@froya.kommune.no

SAK NR.	TEKST
01	Presentasjon
02	Bakgrunn for møte
03	Vurderingsgrunnlag og krav til utslipp
04	Mulighet til kommunal tilknytning
05	Mulighet for mindre private etableringer
06	Kostnader og tilskudd
07	Diskusjoner
08	Saksgang
	Sistranda, 09.11.21 _____ Endre Aaen <i>Referent</i>

01: Presentasjon

Møtet ble innledet med en presentasjon forberedt av kommunen om bakgrunnen for møtet, de vurderinger kommunen har gjort ved Sjønhalsen/Skjelvika og mulige løsninger kommunen ser for seg av tiltak knyttet til opprydding i spredt avløp.

Kopi av presentasjonen skulle etter møtet bli sendt ut på e post til de som skrev seg på mailliste ved møte. Kommunen fikk dessverre etter møtet tekniske problemer som har ført til datamaskinen som ble notert på har måtte blitt tilbakestilt. Kommunen har derfor lagt ut presentasjonen på nett sammen med møteinnkallingen og referatet på kommunens hjemmesider:

<https://www.froya.kommune.no/tjenester/teknisk/vann-og-avlop/privat-spredt-avlop/opprydding-i-spredt-avlop/>

informasjonen vil ligge ut på hjemmesidene i en begrenset periode. For å få oversendt presentasjonen etter at informasjonen er tatt ned må det sendes henvendelse til postmottak@froya.kommune.no for å få oversendt via e-post.

Sidene i presentasjonen som ble holdt var delt i forhold til den som ligger i linken. Dette ble gjort for å gjøre skrift mer leselig på møtet. Det er akkurat samme innhold i presentasjonen i linken.

02: Bakgrunn for møtet

Sjønhalsen ble av kommunen i februar 2021 valgt som neste planlagte område for privat oppgradering av avløp. Dette valget ble gjort på bakgrunn i prioriteringer av områder med synlig forurensning og gode muligheter for felles løsninger mellom flere eiendommer. Kommunen har over lengre tid registrert store algeoppblomstringer i indre deler av Sjønhalsen. Samtidig er det relativt tett bebyggelse med flere eiendommer som i dag deler avløpsløsning.

På bakgrunn av den pågående pandemien ble det valgt å avvente oppstart av arbeidet inntil det var forsvarlig å gjennomføre et informasjonsmøte.

Samtidig som kommunen hadde vedtatt å pålegge oppgradering av avløp i Sjønhalsen ble reguleringsplanen i nærheten av Sjønhals kretshus vedtatt senere på året. Denne planen skal etablere et større rensesanlegg som skal overtas av kommunen. På bakgrunn av dette tok kommunen kontakt med utbyggeren av planen for å høre om muligheten for en privat utvidelse av anlegget for å tilknytte omliggende bebyggelse. Det er ønskelig fra kommunens side at flest mulig i Frøya kommune er tilknyttet kommunale anlegg. Samtidig så kommunen at en privat utvidelse av dette anlegget kunne være en rimeligere løsning for utbedring av avløpsanlegg i området enn flere mindre etableringer. Kommunen har derfor sammen med utbygger av reguleringsplanen startet med å se på hvordan en slik utvidelse kan gjøres i praksis for å presentere i møtet. Dette arbeidet er enda ikke ferdig, men temaet ble tatt opp på møte for å diskutere hvilke problemstillinger som må løses for å gjennomføre en slik utvidelse.

03: Vurderingsgrunnlag og krav til utslipp

Kommunen bruker kriterier som total belastning, hydrauliske forhold, brukerinteresser og biologiske indikatorer som fremgangsmåte for å sette følsomhetsgraden for vannforekomster på Frøya. Denne praksisen er orientering i kommunestyret 27.08.2020 der kommunen har fått aksept for måten å jobbe på. Dette er gjort på grunnlag at det er ressursbesparende i sammenligning til andre metoder.

Indre og ytre deler av Sjønhalsen vurderes av kommunen til å ha litt forskjellige følsomhetsgrader. Denne vurderingen er på følgende grunnlag:

Indre del av Sjønhalsen anses av kommunen til å være svært følsom på grunn av svært dårlig vannutskiftning. Dette kommer av at innløp til den indre delen er svært smalt. I tillegg er det stor belastning

i forhold til fortynningsgrad innerst i sundet. Disse forhold har ført til kraftige algeoppblomstringer i dette området på sommeren.

Ytre deler av Sjønhalsen anses som normal følsomme vannforkoster. Denne vurderingen baseres på at området har normal god vannutskiftning, men som blir delvis begrenset ved innløp i sør ved kvernøya grunnet veifylling. Samtidig er vannutskiftningen fra indre deler av Sjønhalsen med på å øke faren for eutrofi. Dette er i tillegg til den konsentrerte mengden med utslipp som kommer fra Skjelvika som ligger ved innløpet av Sjønhalsen. Det ligger flere småbåthavner langs innløpet mot Sjønhalsen som kommunen anser som brukerinteresser i området.

Sjønhalsbotnen sliter med de samme problemene som indre deler av Sjønhalsen når det kommer til dårlig vannutskiftning. Det ble påpekt av deltagere på møtet at en tidligere bro/kulvert som gikk under veien som krysser sundet, i dag er omgjort til fylling. Dette er kommunal vei, så det ble spurt om kommunen kunne ta med seg innspillet videre for å se på muligheter til å åpne sundet i større grad. Kommunen har dessverre lite informasjon angående denne problemstillingen. Utbedring av fyllingen er ikke avsatt i noen kommunale planer knyttet til vei. Det har derfor kommet svar fra veiansvarlig i kommunen at dette må tas opp som en enkeltsak for å kunne se nærmere på saken. Det bes derfor om å ta kontakt skriftlig med mer utfyllende informasjon om saken for at kommunen skal kunne se på saken. En åpning av sundet vil føre til bedre vannutskiftning og vil slik kunne endre følsomheten fra følsom til normalt følsom, slik som ytre del av Sjønhalsen. Den totale belastningen i Sjønhalsbotnen i dag anses ikke som stor, men stor nok til å kunne føre til eutrofi (næringsstoffopphopning) selv om det er en del fortynning. Den begrensede vannutskiftningen underbygges med at deler av Sjønhalsbotnen er brakkvann.

04: Mulighet til kommunal tilknytning

Kommunen har sett på mulige traseer for tilkobling av bebyggelse mot det planlagte renseanlegget i reguleringsplanen i området. Det er samtidig laget et estimat for kostnad knyttet til felles deler av disse løsningene. Estimaten er baserte på kostnadserfaringer kommunen har fra lignende arbeid. Det er fortsatt litt usikkert nøyaktig hvilke kostnader som vil komme fra utbygger med tanke på anleggsbidrag for utvidelsen av anlegget, men det er forsøkt å gjøre et overslag av dette i estimatet. Gjennomførelse av tilknytning til reguleringsplanen er basert på at alle som har mulighet til å tilknyttes deltar i løsningen. Kostnadsestimatene er presentert under **06: Kostnader og tilskudd**.

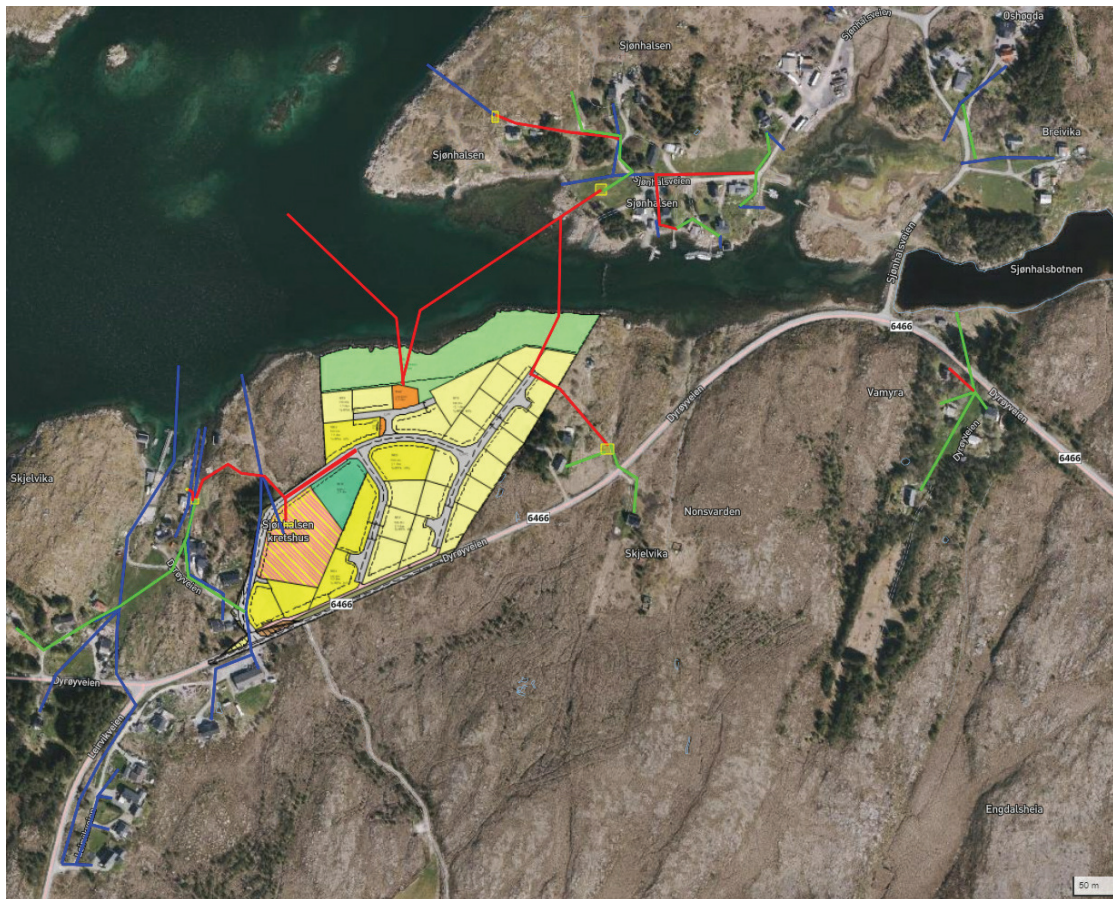
Skjelvika: Forslåtte tilkobling for Skjelvika er å samle avløpene som i dag går ut i Skjelvika til et felles avløp som skal gå inn på en pumpekum. Avløpet skal derfra pumpes opp til reguleringsplanen i samme trase som det forsås å hente vann inn til reguleringsplanen fra.

Sjønhalsen: Det foreslås å legge sjøledning fra en pumpestasjon over sundet som går opp i nærheten av selve plasseringen av renseanlegget. Kostnadsestimatet for denne løsningen her en større usikkerhet på grunn av at det er usikkert hvor mye det evt. må sprenges for å kunne legge en god trase opp til anlegget. Dette gjelder også når det kommer til beloddning av sjøledningen. I tillegg er det er større antall mindre pumper som må til for å kunne pumpes opp i den større pumpen som skal gå over sundet.

Kommunal overtagelse av pumper: kommunen vil kunne overta drift av pumper og ledningsnett når det er flere enn 10 helårsboliger tilknyttet ledningen eller pumpe. Evt kan det gås sammen om et kloakklag som betaler avgift tilsvarende 10 helårsboliger for å søke om kommunal overtagelse av pumpe.

Andre områder: Noen områder rundt Sjønhalsen og på oversiden av Sjønhalsbotnen anses som ikke egnet for kommunal tilknytning. Dette er vurdert med bakgrunn i at det vil kreve svært høye kostnader knyttet til lange pumpestrekninger for å kunne tilknyttes. Det er derfor foreslått etablering av mindre felles anlegg i disse områdene.

Kart over foreslåtte traseer:

Blå: Antatt trase av eksisterende avløp

Grønn: Tenkt trase for før med selvfall

Rød: Tenkt trase for pumpeledning

05: Mulighet for mindre private etablering

Det er fra kommunen skissert to områder der private fellestablinger anses som mer hensiktsmessig enn å tilknytte avløpsanlegget i reguleringsplanen. Dette kommer av kommunens estimerte etableringskostnad og drift av svært lange ledninger å tilknyttes anlegget. Disse anleggene må prosjekteres, etableres og drives i hht de krav som stilles i pålegg om utbedring. Det vil være eier av eiendommene selv som er ansvarlig for etablering innen de frister som blir gitt i pålegg fra kommunen.

For områdene som det er skissert tilknytning til reguleringsplanen vil det også være mulig å etablere private avløpsanlegg som alternativ for tilknytning. Dette anses samtidig som er mindre egnet løsning fra kommunens side ut i fra de estimer som er gjort for kostnader og det ansvar som kommer med å drifte et privat renseanlegg.

06: Kostnader og tilskudd

Kommunen har gjort noen estimer for tilknytning til avløpsanlegget i reguleringsplanen. Disse beregningene er basert på erfaringer knyttet til kostnaden av legging av avløpsrør og anlegg. Det er viktig å påpeke fra kommunens side at dette kun er kvalifiserte overslag. Mer eksakte kostnader til tilknytning vil komme når utbygger har mottatt kostnadsestimat fra sin entreprenør. Det er denne kostnaden som vil bli presentert i en avtale mellom utbygger og eiendommen som tilknyttes. For etablering av mindre private anlegg er kostnadsestimatet svært bredt på bakgrunn i erfaring at kostnaden vil variere stort mellom type anlegg og grunnforhold.

Tall som er brukt i kostnadsestimatet til tilknytning til reguleringsplanen er kun for fellesdeler av ledningsnett. Altså ikke for stikkledninger inn til husstander og eventuelle pumper som må etableres. kostnader som er brukt er:

Legging av avløpsledning uten sprenging	800 kr/m
Større pumpekum	80 000 kr
Anleggsbidrag	40-60 000 kr

Estimatene er basert på at alle nåværende eiendommer betaler lik del av den totale anleggskostnaden for tilknytning frem til reguleringsplanen.

	Skjelvika	Sjønhalzen	Privat etablering
Etableringskostnad	60-80 000	90-120 000	80-160 000
Drift per år	7000	8000	6000

Beløp er inkludert moms.

Tilskuddsordninger:

Kommunen jobber med en tilskuddsordning for økonomisk vanskeligstilte. Ordningen vil være basert på startlån og evt utjevningstilskudd. Søknad om startlån og tilskudd må sendes skriftlig til kommunen og vil bli behandlet av NAV/husbanken og virksomhetene for avløp.

Ordningen vil, hvis vedtatt, gjelde fra 01.01.2021 og utbetales ved ferdigstillelse av anlegg.

07: Diskusjon

Det ble under møtet ved flere anledninger spurt om garantier knyttet til privat utvidelse av avløpsanlegget ved reguleringsplanen. Det er ikke avsatt midler i kommunens vedtatte planer til utvidelse av anlegget. Dette medfører at det er private midler fra de som tilknyttes som må finansiere utvidelsen av anlegget. Usikkerheten i problemstillingen var om hvordan en utvidelse av anlegget kan sikres økonomisk, både for de som ønsker tilknyttes og for utbygger.

Det vil ved utvidelse skrives en bindende avtale mellom utbygger og eier av eiendommen som skal tilknyttes. I denne avtalen vil dette forholdet om økonomi beskrives. Det ble foreslått to mulige løsninger på problemstillingen der:

- 1: Utbygger legger ut for investeringskostnaden av anlegget og fakturerer den tilknyttede eiendommen ved ferdigstillelse. Avtalen mellom utbygger og tilknytter vil da juridisk sikre faktureringsgrunnlag for utbygger samtidig som at tilknytter ikke sitter med risikoen ved en mulig konkurs hos utbygger.
- 2: Utbygger stiller bankgaranti for utvidelsen. Hvis utbygger skulle gå konkurs vil banken bli stående som økonomisk ansvarlig for gjennomførelsen.

Kriterier om tilknytning til reguleringsplan: Utvidelsen av anlegget forutsetter at alle som er tilknyttet de enkelte utslippsledningene i Skjelvika deltar i utvidelsen. Dette fordi gratispassasjerer eller eiendommer som vil tilkobles i etterkant vil øke kostnaden for utvidelsen for de resterende eiendommene.

Hovedledningsnett og pumpe som skal overtas av kommunen må dimensjoneres for å kunne motta avløp fra alle eiendommene som det er praktisk lønnsomt å tilknytte. Dette betyr at også utskilte eiendommer som enda ikke er bebygde også må måtte delta i utvidelsen.

Mulig fremtidig pålegg om tilknytning til kommunalt anlegg:

Hvis kommunen i fremtiden skulle avsette midler for utvidelse av anlegget i reguleringsplanen, etter overtagelse, kan kommunen i hht. plan og bygningsloven tvinge tilknytning til det kommunale anlegget. Dette vil da kunne føre til doble kostnader for eiendommer som i nærhet av det da kommunale anlegget

allerede har etablert en privat løsning. Dette er i utgangpunktet ikke en ønsket løsning fra kommunens side men kan komme ved eventuelle skjerpede krav fra myndighetene/EU.

08: Saksgang

Kommunen vil over nyttår starte arbeidet med å sende ut varsel om pålegg om oppgradering av avløpsanlegg. Dette varslet vil ha 3-4 ukers uttalelsesfrist der mottaker av pålegget kan komme med kommentar før et vedtak om pålegg om utbedring blir gjort. Dette vedtaket vil være et enkeltvedtak som vil være påklagbart til HOAT (Hovedutvalget for allmenne og tekniske tjenester) som er den politiske behandlingsinstansen.

Med bakgrunn i måten kommunen jobber med spredt avløp på, er det per dags dato kun indre del av Sjønhalsen og Sjønhalsbotnen som vil pålegges utbedring. Samtidig er det en sak til politisk behandling i nov/des der også Skjelvika vurderes for pålegg om utbedring.

Fra mottatt pålegg om utbedring, vil eiendommen ha **ca. 2 år på å gjennomføre tiltak** som tilfredsstillende krav som settes for avløp i området eiendommen har utslipp i.

For eiendommer som ikke følger opp kommunens pålegg vil kommunen kunne gjøre vedtak om tvangsmulkt eller umiddelbar gjennomførelse på eiers regning. Dette er svært kostbare prosesser for både kommunen og tiltakshaver. Det er derfor, fra kommunens side, ønskelig å legge til rette for at tiltakshaver skal kunne gjennomføre tiltak.

Kommunen vil sammen med utbygger igjen ta kontakt, med de som det anses som praktisk mulig å tilknytte, når de praktiske forhold som ble løftet frem under møtet anses som løst og det er utarbeidet en avtale og tilbud fra entreprenør for utvidelsen.